

EXCEED
Excellence in green and
digital manufacturing

EXCEED ΑΡΧ'ΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΎ ΚΟΙΝΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΤ'ΑΡΤΙΣΗΣ

Co-funded by
the European Union

www.exceed-cove.eu

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το έργο «Αριστεία στην πράσινη και ψηφιακή μεταποίηση» αποσκοπεί στην προετοιμασία του τομέα της προηγμένης μεταποίησης για τις ανατρεπτικές αλλαγές που προκαλούνται από την πράσινη και την ψηφιακή δίδυμη μετάβαση. Το έργο EXCEED προϋποθέτει τη συνεργική και αμοιβαία επωφελή εφαρμογή της ψηφιακής και της πράσινης τεχνολογίας ως ισχυρούς μοχλούς για την επιτάχυνση της καινοτομίας στην προηγμένη μεταποίηση. Το έργο θα παρέχει τις ικανότητες που απαιτούνται σε αυτό το νέο περιβάλλον, αναπτύσσοντας μια κοινή διεθνή και εξατομικευμένη προσφορά δια βίου μάθησης, καθώς και την ανάπτυξη και επικαιροποίηση προγραμμάτων σπουδών για την ανώτερη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Centofarm

INSTITUT
INPRO

ATHENA

Generalitat
de Catalunya

UNIVERSITY
OF OULU

Università
degli Studi
di Ferrara

CLUST-ER
INNOVATE
INNOVAZIONE NEI SERVIZI

CLUST-ER
GREENTECH
ENERGIA E SOSTENIBILITÀ

ART-ER

COMAU

UNIMORE
UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI
MODENA E REGGIO EMILIA

AMSP ČR

HELMEPA

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΠΡΟΤΕΛΙΑΣ
ΒΙΑΛΕΩΣ ΤΕΡΡΑΜΑΚΟΝΤΟΣ
HELLENIC MARINE ENVIRONMENT
PROTECTION ASSOCIATION

AER
AUTORITÀ

INSTITUT
ESCOLA DEL TREBALL

OSAO macon

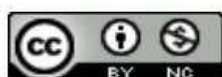
Co-funded by
the European Union

LEARN MORE ABOUT PROJECT

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Project id n. 101103982
CUP E31B23000120004

Το έργο αυτό διατίθεται με άδεια CC BY-NC 4.0. Για να δείτε ένα αντίγραφο αυτής της άδειας, επισκεφθείτε το <http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Πλήρης τίτλος έργου	Αριστεία στην πράσινη και ψηφιακή μεταποίηση
Ακρωνύμιο έργου	EXCEED
Έργο. Ref no	101103982
Σχέδιο χρηματοδότησης	ERASMUS-EDU-2022-PEX-COVE (Σύμπραξη για την Αριστεία - Κέντρα Επαγγελματικής Αριστείας)
Συντονιστής	CENTOFORM SRL
Ημερομηνία έναρξης του έργου	01/06/2023
Διάρκεια του έργου	48 μήνες

ΦΥΛΛΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΓΓΡΑΦΩΝ	
Τίτλος του εγγράφου	Δ3.1 - ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ
Ημερομηνία τελευταίας έκδοσης	30/05/2024
Κατάσταση	Τελικό
Έκδοση εγγράφου	v.02
Επίπεδο διάδοσης	Δημόσιο

ΦΥΛΛΟ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ			
Έκδοση	Ημερομηνία	Περιγραφή αναθεώρησης	Υπεύθυνος εταίρος
v.01	31/01/2024	Ανάπτυξη του πρώτου σχεδίου των αρχών σχεδιασμού	CIS IT
v.02	30/05/2024	Ενσωμάτωση των εταίρων συνεισφορές και οριστικοποίηση	Όλοι οι εταίροι CIS, Centoform IT

ΑΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΥΘΥΝΗΣ
Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

Περιεχόμενα

1. ΠΕΡΙΛΗΨΗ	7
2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
3. ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	10
3.1 Αξίες και στάσεις στο πρόγραμμα σπουδών σχεδιασμός	10
4. ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ.....	13
4.1 Μεθοδολογία.....	13
4.2 Προσαρμογή των ομάδων-στόχων στις χώρες των εταίρων.....	14
4.3 Σύνοψη των ευρημάτων.....	17
4.4 Πυλώνες προσέγγιση.....	21
ΠΥΛΩΝΕΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	22
4.1 Περιγραφή των αρχών που σχετίζονται με τη νεολαία των μαθημάτων EQF 4 και 5..	22
Πυλώνας ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	22
Πυλώνας MACRO- ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	23
Πυλώνας ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ/ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ.....	25
Πυλώνας ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ/ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ.....	25
ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	28
4.2 Περιγραφή των αρχών που σχετίζονται με ενήλικες χαμηλής ειδίκευσης.....	1
Πυλώνας MACRO- ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	2
Πυλώνας ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ/ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ.....	4
Πυλώνας ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ/ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ.....	4
Πυλώνας ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ.....	5
Δομή του εκπαιδευτικού συστήματος στην Ιταλία	9

1. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι αρχές σχεδιασμού EXCEED αποτελούν τον οδηγό για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη καινοτόμων και χωρίς αποκλεισμούς προγραμμάτων σπουδών, με ειδική αναφορά στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ):

Όπως προσδιορίζεται στο ακόλουθο έγγραφο, ο σχεδιασμός ευέλικτων προγραμμάτων κατάρτισης σε μια ταχέως μεταβαλλόμενη οικονομία αποτελεί την πρωταρχική πρόκληση για τους παρόχους ΕΕΚ που επιθυμούν να εξοπλίσουν κατάλληλα τους μαθητές (επαγγελματίες, μελλοντικούς εργαζομένους, υπαλλήλους που χρειάζονται αναβάθμιση ή επανεκπαίδευση κ.λπ.). Οι πάροχοι ΕΕΚ πρέπει στην πραγματικότητα να είναι σε θέση να προσαρμόζουν συνεχώς την προσφορά κατάρτισης που παρέχουν, η οποία απευθύνεται σε διαφορετικούς κύριους στόχους που συχνά έχουν πολύ διαφορετικές ανάγκες.

Για να είναι σε θέση να ανταποκριθούν άμεσα σε αυτές τις διαφορετικές ανάγκες αναβάθμισης ή επανεκπαίδευσης δεξιοτήτων, οι πάροχοι ΕΕΚ πρέπει να συνεργάζονται στενά σε τοπικό επίπεδο με τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, κυρίως επιχειρήσεις, και να εφαρμόζουν συστηματικές προσεγγίσεις για τη συλλογή ανατροφοδότησης από τους ενδιαφερόμενους φορείς και τους προηγούμενους δικαιούχους (βρόχοι ανατροφοδότησης).

Η ομάδα των αρχών σχεδιασμού μπορεί να αποτελέσει ένα πρακτικό εργαλείο για κάθε σχεδιαστή εκπαίδευσης που επιθυμεί να αναπτύξει προγράμματα που ανταποκρίνονται στις ανάγκες, αντίστοιχα:

- Προσαρμοσμένα στις ανάγκες των ομάδων-στόχων
- Στενά συνδεδεμένα με τον κοινωνικοοικονομικό ιστό των τοπικών/περιφερειακών οικοσυστημάτων
- Ενσωματώνοντας μια ποικιλία μεθοδολογιών εκπαίδευσης και μάθησης με βάση την εργασία, προκειμένου να αυξηθεί η συμμετοχικότητα και η ευαισθησία ως προς το φύλο των ολοκαίνουργιων και επικαιροποιημένων προγραμμάτων/προγραμμάτων σπουδών
- Ενσωματώνουν την ψηφιοποίηση των μαθησιακών διαδικασιών και την παιδαγωγική με βάση την τεχνητή νοημοσύνη ως διατομεακές προσεγγίσεις.

Οι πυλώνες των αρχών EXCEED θα υποστηρίξουν τόσο τη διαδικασία αναθεώρησης των υφιστάμενων προγραμμάτων σπουδών ΕΕΚ όσο και τον σχεδιασμό από το μηδέν νέων προγραμμάτων σπουδών. Οι αρχές σχεδιασμού EXCEED έχουν σχεδιαστεί ως ένα

αυτοσυνεπές και αυτόνομο έγγραφο στο πλαίσιο του έργου, αλλά, ταυτόχρονα, μπορούν να μεγιστοποιήσουν τον αντίκτυπό τους, εάν υιοθετηθούν σε στενή σύνδεση με:

- D3.2 – Μεθοδολογία για την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών - Οι μεθοδολογικές κατευθυντήριες γραμμές του EXCEED αποτελούν υποστήριξη για το σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων και υπηρεσιών κατάρτισης. Έχουν σχεδιαστεί ως πρακτικό υλικό για επαγγελματίες ΕΕΚ που ασχολούνται με το σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης. Η εμπνευσμένη ιδέα, κατά τη συν-ανάπτυξη των κατευθυντήριων γραμμών, ήταν να προσπαθήσουμε να προσφέρουμε στήριξη σε όλους τους εκπαιδευτές και τους εκπαιδευτικούς ΕΕΚ. Στο έγγραφο είναι δυνατό να βρείτε ενότητες με θεωρητικό υπόβαθρο, την ανακεφαλαίωση των αρχών σχεδιασμού EXCEED, τη σύνδεσή τους με τις αρχές EQUAVET και ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων που μπορούν να ενσωματωθούν στον λεπτομερή σχεδιασμό των προγραμμάτων κατάρτισης ή να χρησιμοποιηθούν με τις ομάδες-στόχους κατά την υλοποίησή τους.
- D.3.3 - Σχεδιασμένο πρόγραμμα αναβάθμισης δεξιοτήτων για επαγγελματίες ΕΕΚ σχετικά με το πλαίσιο ψηφιακής οικολογικής καινοτομίας για την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών και διδακτικών δραστηριοτήτων - Το πρόγραμμα αναβάθμισης δεξιοτήτων EXCEED για επαγγελματίες ΕΕΚ έχει σχεδιαστεί ως ευκαιρία κατάρτισης για εκπαιδευτές και εκπαιδευτικούς ΕΕΚ, σύμφωνα με μια προσέγγιση συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης (CPD). Οι επαγγελματίες ΕΕΚ πρέπει να επικαιροποιούν τις ικανότητές τους, ιδίως σε σχέση με την οικολογική ψηφιακή καινοτομία των οικοσυστημάτων, την εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς και τη διδακτική με έμφαση στο φύλο, ώστε να είναι σε θέση να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν προγράμματα σπουδών που ανταποκρίνονται στις ανάγκες. Στο πλαίσιο των συνεδριών αναβάθμισης δεξιοτήτων, συνιστάται να διεξάγεται συζήτηση σχετικά με τις αρχές σχεδιασμού του EXCEED, με στόχο την έμπνευση και την καθοδήγηση των διαδικασιών σχεδιασμού των προγραμμάτων κατάρτισης.

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το έργο **EXCEED** - *Excellence in green and digital manufacturing* (Αριστεία στην πράσινη και ψηφιακή μεταποίηση), στοχεύει στη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικτύου COVE από 6 κέντρα σε 5 χώρες, Ιταλία, Ισπανία, Φινλανδία, Τσεχική Δημοκρατία και Ελλάδα, για τη στήριξη της καινοτομίας και της βιώσιμης ανταγωνιστικότητας του τομέα της προηγμένης μεταποίησης (AM). Ως ένας από τους πυλώνες της ευρωπαϊκής οικονομίας, η AM έχει επηρεαστεί έντονα από τη διπλή μετάβαση, δημιουργώντας ανατρεπτικές αλλαγές. Για να αντιμετωπίσει αυτές τις αλλαγές το μελλοντικό εργατικό δυναμικό χρειάζεται νέες ικανότητες για τη ζωή και την εργασία. Οι πάροχοι ΕΕΚ μπορούν να διαδραματίσουν κρίσιμο ρόλο στην προετοιμασία του εργατικού δυναμικού και της κοινωνίας του μέλλοντος, αυξάνοντας την ανταπόκρισή τους και λειτουργώντας σε στενή σύνδεση με τα επίπεδα πολιτικής. Η EXCEED θεωρεί τη συνεργική και αμοιβαία επωφελή εφαρμογή της ψηφιακής και της πράσινης τεχνολογίας, σύμφωνα με το λεγόμενο παράδειγμα της "ψηφιακής οικολογικής καινοτομίας" και τη μετάβαση στην κυκλική ψηφιακή οικονομία ως ισχυρούς μοχλούς για την επιτάχυνση της καινοτομίας στην AM.

Η EXCEED θα αναπτύξει το σχέδιο δράσης της σύμφωνα με τους ακόλουθους κύριους καταλόγους παρέμβασης: δια βίου μάθηση, αναβάθμιση και επανακατάρτιση ενηλίκων και εργαζομένων με χαμηλά προσόντα, ανάπτυξη ικανοτήτων στην τριτοβάθμια κτηνιατρική εκπαίδευση (EQF 4,5), διατήρηση και προσέλκυση ταλέντων, αναβάθμιση και ενδυνάμωση των επαγγελματιών κτηνιάτρων.

Σε σχέση με τις ομάδες δραστηριοτήτων του δικτύου Κέντρων Επαγγελματικής Αριστείας EXCEED, η παρούσα έκθεση εξετάζει:

- την από κοινού ανάπτυξη των αρχών σχεδιασμού των προγραμμάτων κατάρτισης για την αναβάθμιση και επανακατάρτιση των ενηλίκων και των εργαζομένων με χαμηλή ειδίκευση: οι εργαζόμενοι με χαμηλή ειδίκευση και τα παραδοσιακά εργασιακά προφίλ πρέπει να αναβαθμιστούν γρήγορα για να παραμείνουν ενεργοί και απασχολούμενοι, ενώ οι άνεργοι πρέπει να επανακαταρτιστούν, ώστε να τους δοθεί η δυνατότητα πλήρους εργασιακής και κοινωνικής ένταξης, καθώς και νέων ευκαιριών για αξιοπρεπή εργασία. Για να υποστηριχθεί η πλήρης κοινωνική ένταξη των ενηλίκων με χαμηλή ειδίκευση,

είναι απαραίτητο να υιοθετηθεί μια ανθρωποκεντρική προσέγγιση της κατάρτισης, να προσαρμοστούν οι ευκαιρίες και τα μοντέλα παροχής, καθώς και οι παιδαγωγικές προσεγγίσεις και να εξασφαλιστεί η έγκαιρη αναγνώριση των επιτευγμάτων.

- τον από κοινού προσδιορισμό των αρχών σχεδιασμού για ευέλικτες διαδρομές της ΑΝΩΤΑΤΗΣ επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EQF 4,5): η εταιρική σχέση αποσκοπεί στη συνεργασία σε διεθνές επίπεδο για την ενίσχυση των προγραμμάτων κατάρτισης της Ανώτατης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, τον συν-σχεδιασμό μιας σειράς νέων προγραμμάτων σπουδών και την επικαιροποίηση των υφιστάμενων υπό το πρίσμα των δίδυμων μεταβάσεων, με βάση σχετικά με τις αναδυόμενες/προηγούμενες ανάγκες σε δεξιότητες που εντοπίζονται σε εδαφικό επίπεδο από τις εμπλεκόμενες εθνικές/περιφερειακές αρχές/αναπτυξιακούς οργανισμούς και σύμφωνα με τα κύρια αποτελέσματα του "Παρατηρητηρίου" που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Πακέτου Εργασίας 2.

Η παρούσα έκθεση περιγράφει τη μεθοδολογία που υιοθετήθηκε και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν κατά τη συνδιαμόρφωση των **αρχών σχεδιασμού που αποτελούν τα καθοδηγητικά στοιχεία** για τον καθορισμό μεθοδολογικών κατευθυντήριων γραμμών για τον συν-σχεδιασμό προγραμμάτων σπουδών και κατάρτισης.

3. ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

3.1 Αξίες και στάσεις στο πρόγραμμα σπουδών σχεδιασμός

Γύρω στο 2015, εν μέσω αυξανόμενης παγκόσμιας συζήτησης για την παγκοσμιοποίηση και τη μετανάστευση, την κλιματική αλλαγή και τις τεχνολογικές εξελίξεις, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, οι χώρες άρχισαν να επανεξετάζουν τα ερωτήματα σχετικά με τα είδη των ικανοτήτων που θα χρειαζόνταν οι μαθητές για το μέλλον και πώς αυτές θα μπορούσαν να προωθηθούν καλύτερα μέσω του προγράμματος σπουδών. Επιπλέον, ενώ τα προγράμματα σπουδών θεωρούνταν επί μακρόν ένα ιδιαίτερα εσωτερικό ζήτημα με υψηλά διακυβεύματα και ευαίσθητες πολιτικές επιπτώσεις, υπήρχε σαφώς διαπιστωμένη ανάγκη για την εδραίωση μιας βάσης δεδομένων που θα υποστήριζε τις χώρες στη δημιουργία

συστηματικών διαδικασιών σχεδιασμού των προγραμμάτων σπουδών. **Εάν τα προγράμματα σπουδών παραμένουν αμετάβλητα για χρόνια, μπορεί να μην έχουν την απαραίτητη καινοτομία για να προσαρμοστούν στις αλλαγές της κοινωνίας.**

Ο ορισμός του προγράμματος σπουδών "Εκπαίδευση 2030" στοχεύει να είναι **περιεκτικός** (καλύπτοντας τόσο το επίσημο πρόγραμμα σπουδών όσο και το κρυφό πρόγραμμα σπουδών), **πολυεπίπεδος** (καλύπτοντας διαφορετικές πτυχές του προγράμματος σπουδών και καλύπτοντας τόσο το υποχρεωτικό όσο και το μη υποχρεωτικό περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών), και **δυναμικός, ολιστικός και πολυκατευθυντικός** (υιοθετώντας μια οικοσυστημική προσέγγιση του προγράμματος σπουδών και όχι ένα γραμμικό, βιομηχανικό μοντέλο).

Πριν παρουσιάσουμε το έργο που διεξήγαγαν οι εταίροι για τον καθορισμό των αρχών σχεδιασμού για την ανάπτυξη των προγραμμάτων σπουδών στο πλαίσιο του έργου Exceed, θα παρουσιάσουμε πρώτα τα κύρια αποτελέσματα του έργου του ΟΟΣΑ "Το μέλλον της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων 2030", το οποίο διεξήγαγε μια διεθνή συγκριτική ανάλυση των προγραμμάτων σπουδών μέσω της συνδημιουργίας νέας γνώσης με ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των φορέων χάραξης πολιτικής, των ακαδημαϊκών εμπειρογνομόνων, των διευθυντών σχολείων, των εκπαιδευτικών, των ΜΚΟ, άλλων κοινωνικών εταίρων και, κυρίως, των μαθητών.

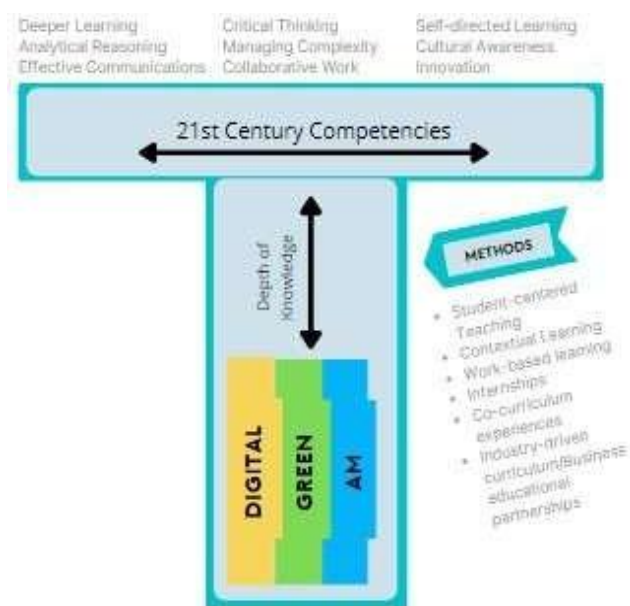
Ο τίτλος της έκθεσης είναι **"Ενσωμάτωση αξιών και στάσεων στο πρόγραμμα σπουδών "Διαμορφώνοντας ένα καλύτερο μέλλον"** ΟΟΣΑ. Η έκθεση αυτή υπογραμμίζει πώς οι σαφώς διατυπωμένες και βιωμένες αξίες και στάσεις μπορούν να υποστηρίξουν τα θετικά αποτελέσματα της δια βίου μάθησης των μαθητών και να προωθήσουν μια πιο δίκαιη και ισότιμη κοινωνία. Παρά την ποικιλία των αξιών που πρεσβεύονται στα εθνικά προγράμματα σπουδών, διαφαίνεται **μια αναδυόμενη τάση να δίνεται προτεραιότητα σε αξίες που ενισχύουν την ευημερία και τη μάθηση σε διάφορες χώρες**. Οι όροι που χρησιμοποιούνται για την αναφορά των στάσεων και των αξιακών ικανοτήτων στους εκπαιδευτικούς στόχους μπορεί να περιλαμβάνουν **"συναισθηματικά αποτελέσματα", "ικανότητες", "πεπαιθότητες", "διαθέσεις", "ηθική", "ηθική", "νοοτροπία", "κοινωνικο-συναισθηματικές δεξιότητες", "κοινωνικές δεξιότητες", "ιδιότητες χαρακτήρα" ή "αρετές"**. Όπως ορίστηκε παραπάνω, οι στάσεις και οι αξίες έχουν σημασία για τον επηρεασμό του μέλλοντος του ατόμου, επειδή οι αξίες

στηρίζουν τις επιλογές του. Συνδέονται στενά με την **αίσθηση της ενεργητικότητας**, δηλαδή την πεποίθηση του ατόμου ότι μπορεί να επηρεάσει θετικά τη ζωή του και τον κόσμο γύρω του ([OECD, 2019\[11\]](#)). Συνεπώς, απαιτούνται για τη διαμόρφωση ενός καλύτερου μέλλοντος, δηλαδή για την ικανοποίηση σύνθετων απαιτήσεων, και για τη λήψη ορθών αποφάσεων και κρίσεων, ώστε να διασφαλιστεί η καλύτερη ζωή των ανθρώπων και η ευημερία του πλανήτη. Οι στάσεις και οι αξίες είναι αναπόσπαστο στοιχείο για την ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτήτων και δράσης.

Αναμφίβολα, η προσέγγιση που ακολουθήθηκε από τους εταίρους του Exceeds για τον προσδιορισμό των αρχών σχεδιασμού που θα στηρίζουν την ανάπτυξη και την επικαιροποίηση των εκπαιδευτικών διαδρομών EQF4 και 5 και των προγραμμάτων αναβάθμισης και επανακατάρτισης ενηλίκων έλαβε υπόψη τις πρόσφατες εξελίξεις και καινοτομίες στον σχεδιασμό και τον επανασχεδιασμό των προγραμμάτων σπουδών, υιοθετώντας μια προσέγγιση με επίκεντρο τον εκπαιδευόμενο, τοποθετώντας τον εκπαιδευόμενο στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού οικοσυστήματος στο οποίο ανήκει.

Ο σκοπός της θέσπισης Αρχών Σχεδιασμού Προγραμμάτων Σπουδών είναι ο καθορισμός ενός βασικού συνόλου αξιών και στοιχείων που θα διέπουν όλα τα προγράμματα σπουδών και την ανάπτυξη προγραμμάτων που προβλέπονται στο έργο Exceed. Υποδεικνύουν τις επιθυμητές κατευθύνσεις της καινοτομίας και παίζουν ρόλο στην καθοδήγηση του σχεδιασμού και του επανασχεδιασμού των ακόλουθων προσφορών κατάρτισης, λαμβάνοντας υπόψη ότι ένας από τους κύριους σκοπούς του έργου Exceed είναι η δημιουργία ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ με Τ-ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ.

Οι εργαζόμενοι σε σχήμα Τ υπερέχουν στις βασικές τους αρμοδιότητες και εκτελούν αποτελεσματικά και άλλα καθήκοντα. Είναι επαγγελματίες με ισχυρές τεχνικές, πράσινες και ψηφιακές δεξιότητες (κάθετες) και ένα ευρύ φάσμα ολοκληρωμένων διοικητικών (επίλυση σύνθετων προβλημάτων, αναλυτικές δεξιότητες, πρωτοβουλίες και δεξιότητες απόδοσης, αίσθηση, κ.λπ.) και κοινωνικών δεξιοτήτων. Για να γίνει κάποιος επαγγελματίας σε σχήμα Τ, πρέπει να αναπτύξει τόσο τις κάθετες όσο και τις οριζόντιες ράβδους του **Τ**. Η κάθετη ράβδος αντιπροσωπεύει το βάθος των σχετικών δεξιοτήτων και της εμπειρογνωμοσύνης σε έναν τομέα, ενώ η οριζόντια ράβδος αντιπροσωπεύει την ικανότητα να συνεργάζεται κανείς σε διάφορους κλάδους με εμπειρογνώμονες σε άλλους τομείς και να εφαρμόζει γνώσεις σε τομείς εμπειρογνωμοσύνης διαφορετικούς από τον δικό του.

Σχήμα 1 - Προσέγγιση σχήματος T του έργου EXCEED

4. ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ

4.1 Μεθοδολογία

Η μεθοδολογία για τον προσδιορισμό των αρχών σχεδιασμού βασίστηκε στην ακόλουθη προσέγγιση:

- Περιεχομενοποίηση των ομάδων-στόχων στις χώρες εταίρους-
- Προσέγγιση των πυλώνων
- Ανατροφοδότηση από τους εταίρους
- Προσδιορισμός και περιγραφή των αρχών σχεδιασμού
- Αναθεώρηση και ενοποίηση των αρχών που έχουν προσδιοριστεί

Η μεθοδολογία μοιράστηκε με τους εταίρους κατά την εικονική έναρξη του έργου, οι εταίροι κλήθηκαν να προβληματιστούν και να προσδιορίσουν τις ομάδες-στόχους τους για την προετοιμασία της εναρκτήριας συνάντησης στη Φεράρα (Ιταλία).

Κατά τη διάρκεια της έναρξης (Νοέμβριος 2023), μέσω ενός εργαστηρίου, η προσέγγιση των πυλώνων υποστήριξε τον αρχικό προσδιορισμό των αρχών σχεδιασμού που σχετίζονται με τον τύπο της ομάδας-στόχου. Οι πληροφορίες που συλλέχθηκαν μοιράστηκαν σε ένα δεύτερο διαδικτυακό εργαστήριο και αργότερα σχολιάστηκαν και εμπλουτίστηκαν.

Σχήμα 2 - Μεθοδολογία EXCEED για τον καθορισμό των αρχών σχεδιασμού

4.2 Προσαρμογή των ομάδων-στόχων στις χώρες των εταίρων

Η συνδιαμόρφωση των αρχών σχεδιασμού επικεντρώθηκε, πρώτον, στην πλαίσισή των ομάδων-στόχων, στο μορφωτικό επίπεδο, το φύλο, την ηλικία, τους τομείς και τα κοινωνικοοικονομικά στοιχεία τους.

Όλες οι περιφέρειες-εταίροι έχουν πολιτικές προτεραιότητες για την ανταγωνιστικότητα και

την κοινωνική ένταξη και μοιράζονται προτεραιότητες δράσης που αποσκοπούν στο να δώσουν απαντήσεις στα προβλήματα που χαρακτηρίζουν τις περισσότερες.

Ευρωπαϊκές χώρες, όπως η έλλειψη δεξιοτήτων για νέες θέσεις εργασίας που σχετίζονται με τη διπλή μετάβαση, η έλλειψη εργατικού δυναμικού στις βιομηχανίες, ιδίως στις ΜΜΕ, η κρίση των παραδοσιακών βιομηχανιών, η έλλειψη οράματος και κατανόησης του επείγοντος χαρακτήρα των αλλαγών στην αγορά εργασίας από τους παρόχους ΕΕΚ.

EQF επίπεδο 4, το ηλικιακό εύρος είναι συνήθως 16-19 ετών και περιλαμβάνει τόσο πρόσφατους αποφοίτους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης όσο και ενήλικες που αναζητούν περαιτέρω εκπαίδευση ή αλλαγή σταδιοδρομίας. Στόχος τους είναι να εισέλθουν άμεσα στο εργατικό δυναμικό με επαγγελματικά προσόντα ή να συνεχίσουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Προέρχονται από ποικίλα κοινωνικά και οικονομικά υπόβαθρα. Κυριαρχούν οι άνδρες, αν και καταβάλλονται προσπάθειες για την ενθάρρυνση της συμμετοχής περισσότερων γυναικών.

Συχνά επιδιώκουν πρόσθετες πιστοποιήσεις ή επαγγελματικά μαθήματα για να παραμείνουν ανταγωνιστικοί. Τα **χαρακτηριστικά του επιπέδου 5 του EQF, αντιπροσωπεύουν την τριτοβάθμια εκπαίδευση μικρού κύκλου, οι** σπουδαστές είναι συνήθως ηλικίας 18 ετών και άνω, συχνά συμπεριλαμβανομένων ενηλίκων που αναζητούν πρόσθετα προσόντα. Μπορεί να έχουν ολοκληρώσει τα προσόντα του επιπέδου 4 του EQF ή ισοδύναμα και επιδιώκουν τριτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά όχι απαραίτητα πτυχίο. Προέρχονται από ποικίλο εκπαιδευτικό, κοινωνικό και οικονομικό υπόβαθρο.

Τα χαρακτηριστικά των ενηλίκων και των εργαζομένων χαμηλής ειδίκευσης μπορεί να διαφέρουν ανάλογα με το κοινωνικοοικονομικό, εκπαιδευτικό και πολιτισμικό πλαίσιο. Εκτός από τη Φινλανδία, πολλοί ενήλικες χαμηλής ειδίκευσης δεν έχουν ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, απασχολούνται σε θέσεις εργασίας χαμηλής ειδίκευσης, γενικά, με χαμηλό επίπεδο ψηφιακού αλφαριθμητισμού, γεγονός που επηρεάζει την απασχόληση. Η Φινλανδία έχει χαμηλό αριθμό ενηλίκων και εργαζομένων με χαμηλή ειδίκευση, χάρη στο ισχυρό εκπαιδευτικό σύστημα. Διαθέτει καλό επίπεδο ψηφιακού αλφαριθμητισμού, αν συγκριθεί με άλλες χώρες εταίρους. Παρά τον χαμηλό αριθμό ενηλίκων με χαμηλά προσόντα, ακόμη και στη Φινλανδία υπάρχει ένας αυξανόμενος αριθμός μεταναστών που συμβάλλει στο δημογραφικό ποσοστό των ενηλίκων με χαμηλά

προσόντα και η γήρανση του πληθυσμού επηρεάζει επίσης τα επίπεδα δεξιοτήτων.

Το ζήτημα του διαχωρισμού των φύλων είναι κοινό για τους εταίρους, οι οποίοι το θεωρούν ως ένα κρίσιμο ζήτημα προτεραιότητας για το οποίο πρέπει να παρέμβουν με ειδικές δράσεις.

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει τις κύριες πληροφορίες που συλλέχθηκαν:

4.3 Σύνοψη των ευρημάτων

ΧΩΡΑ	ΟΜΑΔΕ Σ ΣΤΟΧΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	ΦΥΛΟ	ΗΛΙΚΙΑ	ΤΟΜΕΙΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙ ΚΑ ΣΤΟΙΧΕΪΑ
ΙΤΑΛΙΑ	Φοιτητές ITS Φοιτητές IFTS Ενήλικες χαμηλής ειδίκευσης	ITS, IFTS, Post Δίπλωμα: Πτυχίο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Πτυχίο Πανεπιστημίου ή, Ισοδύναμο δίπλωμα/πτυχίο με εργασιακή εμπειρία Προγράμματα αναβάθμισης και επανακατάρτισης: Εκπαιδευτικό υπόβαθρο στην εκπαίδευση VET ή, Ισοδύναμη εμπειρία που αποκτήθηκε σε επιχειρήσεις από νεαρή ηλικία	ITS: 26,6% των γυναίκες- 73,4% των ανδρών IFTS (κυκλική οικονομία): IFTS (μηχανολόγος σχεδιαστής): 40% των γυναικών, 60% των ανδρών: 100% των ανδρών Προγράμματα αναβάθμισης και επανεκπαίδευσης: 60,5% των γυναικών, 39,5% των άνδρες	ITS, IFTS, Post Δίπλωμα: ηλικίας 18 έως 30 ετών Προγράμματα αναβάθμισης και επανεκπαίδευσης : Ηλικία μεταξύ 30 και 55 ετών, με την πλειονότητα να κυμαίνεται μεταξύ 40 και 54 ετών, αντιπροσωπεύον τας το 36,4%.	Μηχανική και μηχανοτρονική ή , Logistics, Αγροδιατροφή ή, Αστικό περιβάλλον και βιωσιμότητα	Η Περιφέρεια έχει ισχυρή παρουσία εταιρειών προσανατολισμένων προς τη βιώσιμη επιχειρηματικότητα που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα τομέων. Όσον αφορά το εργατικό δυναμικό, το 30% των ενηλίκων εργαζομένων είναι χαμηλής ειδίκευσης και απασχολούνται κυρίως σε παραδοσιακά επαγγέλματα. Η περιφερειακή κυβέρνηση, σε συνδυασμό με την κεντρική, επενδύει για την ενίσχυση της αλυσίδας προσφοράς της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (EQF 4 , 5) για την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών που ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

ΕΛΛΑΔΑ	Σπουδαστές ΕΕΚ Τεχνική Ανώτατη Εκπαίδευση Ενήλικες χαμηλής ειδίκευσης	• Λύκειο ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (τεχνικά λύκεια) • Τεχνική τριτοβάθμια εκπαίδευση (σχετικά πανεπιστημιακά τμήματα)	Όλα τα φύλα, με έμφαση στις άνεργες γυναίκες ως πρωταρχικό κοινό-στόχο για την κάλυψη των κενών σε εξειδικευμένες εργατικό δυναμικό μέσω	• 15-18 (νέοι στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση) • 18-24 (φοιτητές πανεπιστημίου)	Ναυτιλία & προμηθευτές πλοίων, λιμάνια, σκάφη αναψυχής και μαρίνες, ναυπηγική βιομηχανία & προμήθεια	• Έλλειψη εξειδικευμένων υποψηφίων για νέες θέσεις εργασίας • Κρίση των παραδοσιακών βιομηχανιών • Ψηφιακή και πράσινη μετάβαση
	Ανώτεροι εργαζόμενοι από φθίνοντες βιομηχανικούς τομείς	• Επαγγελματική εκπαίδευση ή • Συνδυασμένη εκπαίδευση - επιχειρηματική κατάρτιση	ΥΠΕΡΒΑΛΛΟΝ επανεκπαίδευση/αναβαθμίση των δεξιοτήτων.	• 24-50 (εργαζόμενοι χαμηλής ειδίκευσης ή άνεργοι)	βιομηχανία, θαλάσσια μηχανική, αλιεία και υδατοκαλλιέργεια, υπεράκτια αιολική ενέργεια, θαλάσσια έρευνα και ανάπτυξη	• Προτεραιότητες πολιτικής για την ανταγωνιστικότητα ή την κοινωνική ένταξη

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	Σπουδαστές ΕΕΚ Νέοι και ενήλικες στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση Κοινή εκπαίδευση/επιχειρησιακή κατάρτιση Ανώτεροι εργαζόμενοι που αλλάζουν θέση εργασίας	Κυρίως από την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (= Επαγγελματική εκπαίδευση, EQF 4).	Η μηχανολογία και η ηλεκτρολογία, η χημεία και η βιομηχανία διεργασιών, καθώς και η τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών είναι ανδροκρατούμενοι τομείς, στους οποίους ο διαχωρισμός λόγω φύλου είναι ισχυρή.	Από 15 ετών και άνω, ενήλικες Σημασία του αλλοδαπού/μεταναστευτικού πληθυσμού: Η εκπαίδευση/κατάρτιση είναι ανοικτή σε μετανάστες με επαρκείς φινλανδικές δεξιότητες, αλλά δεν υπάρχουν ακόμη πολλοί από αυτούς.	Μηχανολογία και ηλεκτρολογία, χημεία και μηχανική διεργασιών, τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών	• Ισχυρή βιομηχανία ηλεκτρολόγων μηχανικών, • Πολλοί νέοι • Έλλειψη εργατικού δυναμικού στον κλάδο, ιδίως στις μικρές επιχειρήσεις • Ισχυρός διαχωρισμός των δύο φύλων, περισσότερες γυναίκες επιθυμούν τις βιομηχανίες
CATALONIA	Σπουδαστές ΕΕΚ Τεχνική Ανώτατη Εκπαίδευση Ενήλικες χαμηλής ειδίκευσης Ανώτεροι εργαζόμενοι από φθίνουσα πορεία βιομηχανικοί τομείς	Απευθύνονται σε πολλά επίπεδα και είδη, αλλά κυρίως στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και σε εργαζόμενους χαμηλής ειδίκευσης χωρίς πτυχίο.	Ανδρική και προώθηση της γυναικείας συμμετοχής.	Ηλικίες, από 16 έως ενήλικες.	Κυρίως στους τομείς της μηχανολογικής παραγωγής και της μηχανοτρονικής.	Στρατηγική βιομηχανική περιοχή της Καταλονίας, με υψηλή πληθυσμιακή πυκνότητα και ισχυρή βιομηχανική παράδοση. Η ραγδαία εξέλιξη του τομέα δημιουργεί ζήτηση για νέα επαγγελματικά προφίλ ή επικαιροποίηση των δεξιοτήτων των εργαζομένων. Αυτή η εξέλιξη απαιτεί επίσης μια αύξηση παρουσία γυναικεία ταλέντα στον βιομηχανικό τομέα.

ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	Ενήλικες/Ανώτεροι εργαζόμενοι σε φθίνοντες κλάδους της βιομηχανίας Ενήλικες χαμηλά ειδικευμένοι εργαζόμενοι που αναζητούν νέες ευκαιρίες απασχόλησης σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (μόνο αν είναι δυνατόν)	Εργαζόμενοι χαμηλής ειδίκευσης χωρίς πτυχίο	Κυρίως ΑΝΔΡΕΣ	Από 40 έως 60	Αυτόματη μηχανική, αυτοτροπική, μηχανοτρονική, μηχανολογικές κατασκευές, ηλεκτρολόγοι αυτοκινήτων.	Η Τσεχική Δημοκρατία είναι ο <u>2ος μεγαλύτερος κατά κεφαλήν παραγωγός αυτοκινήτων</u> στον κόσμο Άμεση απασχόληση στην αυτοκινητοβιομηχανία: 180.000 άτομα, με τους ακόλουθους τομείς της αλυσίδας αξίας να ξεπερνούν τα 500.000 άτομα. Ανάγκη για συνεχή επιμόρφωση λόγω της ηλεκτρονικής κινητικότητας, της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης Έλλειψη οράματος και κατανόησης του επείγοντος χαρακτήρα των αλλαγών στην αγορά εργασίας μεταξύ των παρόχων ΕΕΚ και των εκπαιδευτών επανακατάρτισης Κύριες βιομηχανίες: (25% του συνόλου της βιομηχανικής παραγωγής): Μεταποίηση - Αυτοκινητοβιομηχανία, Ηλεκτρονική και ηλεκτρολογική μηχανική, μηχανουργία, μεταλλικές και χαλύβδινες κατασκευές (25% του συνόλου της βιομηχανικής παραγωγής) Χημεία και βιομηχανία πλαστικών. Τρόφιμα και ποτά.
----------------------------------	--	--	----------------------	----------------------	---	---

4.4 Πυλώνες προσέγγιση

Προσδιορίσαμε **5 πυλώνες** για την υποστήριξη του ορισμού των αρχών σχεδιασμού. **Κάθε πυλώνας αντιπροσωπεύει έναν τομέα** στον οποίο οι αρχές σχεδιασμού θα είναι λεπτομερείς, λαμβάνοντας υπόψη τις διάφορες ομάδες-στόχους: ΝΕΟΙ των μαθημάτων EQF 4 και 5 και ΕΝΗΛΙΚΟΙ ΧΑΜΗΛΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ , τις προτάσεις που έλαβαν οι εταίροι κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου.

ΠΥΛΩΝΕΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΉ

4.1 Περιγραφή των αρχών που σχετίζονται με τη νεολαία των μαθημάτων EQF 4 και 5

Η περιγραφή των πυλώνων επιτεύχθηκε μέσω της ανατροφοδότησης από όλους τους εταίρους, οι οποίοι, σε σχέση με την εμπειρογνωμοσύνη τους, συμβάλλουν στην ανάδειξη και την καλύτερη προσαρμογή των αρχών σχεδιασμού στα χαρακτηριστικά των ομάδων-στόχων.

Πυλώνας ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

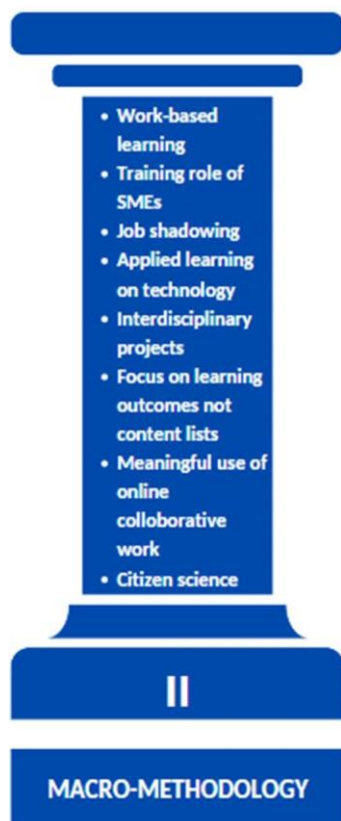

Κατά την επανεξέταση, το σχεδιασμό και την επικαιροποίηση καινοτόμων προγραμμάτων σπουδών, **θα αναπτυχθούν ικανότητες που θα ενσωματώνουν διατομεακές προτεραιότητες όπως η ένταξη και η ισότητα**, συνδυάζοντας τεχνικές δεξιότητες με την εξισορρόπηση επαγγελματικών δεξιοτήτων, πράσινες και ψηφιακές, με τις λεγόμενες οριζόντιες δεξιότητες και τις δεξιότητες ζωής. Ο προσδιορισμός των ικανοτήτων θα υποστηριχθεί και θα αξιοποιήσει τα ακόλουθα ευρωπαϊκά πλαίσια: Dig Comp: το ευρωπαϊκό πλαίσιο ψηφιακών ικανοτήτων, Life Comp: το ευρωπαϊκό πλαίσιο για την προσωπική, κοινωνική και μαθησιακή ικανότητα, Green Comp: το ευρωπαϊκό πλαίσιο ικανοτήτων αειφορίας, Intercom: το ευρωπαϊκό πλαίσιο ικανοτήτων επιχειρηματικότητας, Eden Hub Transversal competences approach.

Οι εταίροι πρότειναν να εξετάσουν τις ακόλουθες ικανότητες:

Οριζόντιες δεξιότητες όπως η ομαδική εργασία και η προσαρμοστικότητα, η αυτοκατευθυνόμενη μάθηση, η ικανότητα ανάλυσης καταστάσεων, η κριτική σκέψη και η επινόηση καινοτόμων λύσεων σε πολύπλοκα προβλήματα, η παγκόσμια και πολυπολιτισμική ευαισθητοποίηση, η συναισθηματική νοημοσύνη, δηλαδή η αυτογνωσία, η ενσυναίσθηση και η ρύθμιση των συναισθημάτων. Δεξιότητες διαχείρισης έργων, όπως ο τρόπος αποτελεσματικού σχεδιασμού, εκτέλεσης και διαχείρισης έργων, συνεργατική εργασία σε ομάδες, συμπεριλαμβανομένης της εικονικής συνεργασίας. Λεκτική και μη λεκτική ψηφιακή επικοινωνία.

Πυλώνας MACRO- ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Μπορεί να θεωρηθεί ένας **οδικός χάρτης για τους εκπαιδευτικούς**, βοηθώντας τους να ευθυγραμμίσουν τις στρατηγικές και τη μεθοδολογία διδασκαλίας τους με τους ευρύτερους εκπαιδευτικούς και επιμορφωτικούς στόχους των μαθημάτων Exceed.

Η μακρο-μεθοδολογία που υιοθετήθηκε αναφέρεται σε μια **προσέγγιση του κέντρου μάθησης** των εκπαιδευομένων, προκειμένου να καλλιεργηθούν τα κίνητρα, οι προσδοκίες και η επαγγελματική ταυτότητα/υπερηφάνεια/αυτοεκτίμηση των εκπαιδευομένων.

Τα προγράμματα σπουδών θα αναπτυχθούν εστιάζοντας στα **μαθησιακά αποτελέσματα και όχι στον κατάλογο περιεχομένου**, προκειμένου να καταστούν οι στόχοι του προγράμματος διαφανείς, εφικτοί και διαμοιραζόμενοι στο πλαίσιο κοινών προγραμμάτων.

Η εμπλοκή των επιχειρήσεων στην ανάπτυξη των προγραμμάτων σπουδών είναι απαραίτητη για να είναι τα προγράμματα σπουδών συναφή με τις ανάγκες των επιχειρήσεων, για να παρέχουν στους εκπαιδευόμενους υψηλής ποιότητας εμπειρίες **μάθησης με βάση την εργασία**, έργα και προκλήσεις που είναι αυθεντικά και ενισχύουν την εφαρμογή των δεξιοτήτων στον πραγματικό κόσμο.

Αυτό σημαίνει ότι θα παρακινήσει **τις επιχειρήσεις να αλλάξουν τους ρόλους τους στην κατάρτιση** και να διευρύνουν τις ευκαιρίες για τη συμμετοχή και την παρακίνηση των εκπαιδευομένων στο περιβάλλον τους, κάνοντας χρήση της παρακολούθησης της εργασίας, βελτιώνοντας την τεχνολογική μάθηση, τη χρήση συνεργατικής εργασίας on line και συμβάλλοντας στην ανάπτυξη οριζόντιων ικανοτήτων.

Οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευτές θα εκπαιδεύονται να χρησιμοποιούν ειδικές

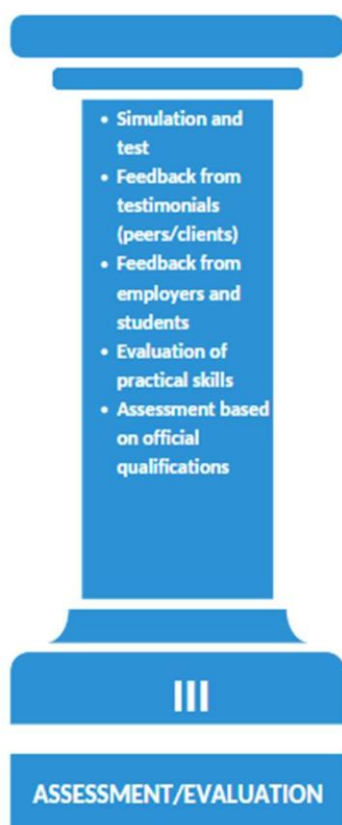

μεθοδολογίες για την **αναγνώριση πιστωτικών μονάδων** που συνάδουν με τα μαθήματα Exceed, για να βελτιώσουν τις ψηφιακές τους ικανότητες (πιθανές χρήσεις της ΤΝ στην ΕΕΚ.) εφαρμόζοντας υβριδικό μοντέλο μάθησης που συνδυάζει διαδικτυακή συνεργατική εργασία και μεθόδους εκτός σύνδεσης. Προγράμματα καθοδήγησης όπου έμπειροι επαγγελματίες σε σχετικούς τομείς μπορούν να καθοδηγούν και να υποστηρίζουν τους εκπαιδευόμενους. Έργα ή ενότητες που περιλαμβάνουν την εμπλοκή στην κοινότητα, επιτρέποντας στους εκπαιδευόμενους να εφαρμόσουν τις δεξιότητές τους σε πραγματικές συνθήκες, συμβάλλοντας παράλληλα στις τοπικές τους κοινότητες.

Η επιστήμη των πολιτών είναι μια ισχυρή μεθοδολογία που εμπλουτίζει την εκπαίδευση, ενθαρρύνει την κριτική σκέψη και γεφυρώνει το χάσμα μεταξύ της μάθησης στην τάξη και της έρευνας στον πραγματικό κόσμο: επιτρέπει στους μαθητές και τους εκπαιδευόμενους να συμμετάσχουν ενεργά σε αυθεντική έρευνα, αποκτώντας παράλληλα πειθαρχικές

περιεχόμενο και δεξιότητες. Συμμετέχοντας σε πραγματικά έργα, αναπτύσσουν κριτική σκέψη και αποκτούν πρακτική εμπειρία με επιστημονικές μεθόδους.¹

Όταν ενσωματώνεται αποτελεσματικά, η επιστήμη των πολιτών δίνει τη δυνατότητα στους πολίτες να αναλάβουν την ευθύνη της δικής τους επιστημονικής εκπαίδευσης. Ενισχύει την περιέργεια, την εμπλοκή και την αίσθηση της δράσης, επιτρέποντας στους μαθητές να συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση της επιστημονικής γνώσης.

Πυλώνας ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ/ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Μείγμα διαμορφωτικών και συνοπτικών αξιολογήσεων. Αξιολογήσεις από ομότιμους και αυτοαξιολογήσεις για την ενθάρρυνση πρακτικών αναστοχαστικής μάθησης. Ψηφιακά εργαλεία για συστήματα συνεχούς και σε πραγματικό χρόνο ανατροφοδότησης με χρήση ανάλυσης δεδομένων για τη συνεχή αξιολόγηση και βελτίωση των προγραμμάτων κατάρτισης. Συστηματικοί βρόχοι ανατροφοδότησης από τους εκπαιδευόμενους, τους εκπαιδευτές και τις μαρτυρίες για τη συνεχή τελειοποίηση και βελτίωση του προγράμματος με βάση την αποτελεσματικότητα και τη συνάφεια του πραγματικού κόσμου.

Προκειμένου να επιτευχθεί συνεχής βελτίωση της διδακτικής δραστηριότητας, προτείνεται η άμεση ανατροφοδότηση και αξιολόγηση των πρακτικών δεξιοτήτων από τους εργοδότες για τους σπουδαστές που έχουν ενταχθεί στην εταιρεία και έχουν παρακολουθήσει την εμπειρία μάθησης με βάση την εργασία. Η αξιολόγηση θα βασίζεται σε επίσημα (εθνικά/περιφερειακά) καθορισμένα κριτήρια.

Πυλώνας ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ/ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ

Οι εταίροι συμφώνησαν στην προώθηση της **βιωματικής μάθησης και της κριτικής σκέψης** στις μεθόδους διδασκαλίας. Ενσωμάτωση μελετών περίπτωσης, προσομοιώσεων, ομάδων μάθησης με βάση το έργο και εργαστηριακών δραστηριοτήτων για την παροχή πρακτικής εμπειρίας και μάθησης με βάση το πλαίσιο. Εισαγωγή των

αρχών της βιωσιμότητας στο πρόγραμμα σπουδών, με έμφαση στις πράσινες τεχνολογίες και τις βιώσιμες πρακτικές. Τα προγράμματα σπουδών πρέπει να είναι προσβάσιμα σε άτομα με αναπηρίες και από ποικίλα κοινωνικοοικονομικά υπόβαθρα, δημιουργώντας προσβάσιμο μαθησιακό υλικό και μαθησιακές εμπειρίες που είναι προσαρμοσμένες στις ανάγκες και το υπόβαθρο των εκπαιδευομένων. (π.χ. προσαρμοστικές μαθησιακές διαδρομές που προσαρμόζονται με βάση την ατομική πρόοδο και την ανατροφοδότηση), συνδυάζοντας τεχνικές δεξιότητες με εγκάρσιες δεξιότητες, χρησιμοποιήστε αναδυόμενες τεχνολογίες όπως (AR) και (VR) για τεχνική εκπαίδευση ή προσομοιώσεις.

Καλλιεργώντας τη δράση και προωθώντας την ικανότητα μάθησης. ενδυναμώνουμε τα άτομα να ευδοκιμήσουν σε έναν κόσμο γεμάτο αβεβαιότητες και συνεχείς αλλαγές και τα ενδυναμώνουμε να αναλάβουν την ευθύνη για το μαθησιακό τους ταξίδι. **Η δράση των μαθητών** αναφέρεται στο αίσθημα της **ιδιοκτησίας** και της **αίσθησης ελέγχου** που έχουν οι μαθητές πάνω στη μαθησιακή τους διαδικασία.

Η δράση των μαθητών περιλαμβάνει την πεποίθηση ότι οι μαθητές μπορούν να διαμορφώνουν ενεργά τις μαθησιακές τους εμπειρίες. Ξεπερνά την απλή αυτονομία και την αυτοκατευθυνόμενη μάθηση. Αντίθετα, αναγνωρίζει τους μαθητές ως **μοναδικά, σκεπτόμενα, αισθανόμενα και κοινωνικά όντα** με τη δική τους ιστορία και ταυτότητα. Η ικανότητα μάθησης είναι μια βασική δεξιότητα στον εργασιακό χώρο, στην οποία οι ηγέτες και οι οργανισμοί πρέπει να δίνουν προτεραιότητα. Ορισμένες από τις διαστάσεις της μαθησιακής ικανότητας είναι:

- **Περίεργεια:** Ενθαρρύνετε την περιέργεια του εργατικού δυναμικού. Τα περίεργα άτομα αναζητούν νέες πληροφορίες και είναι ανοιχτά στη μάθηση.

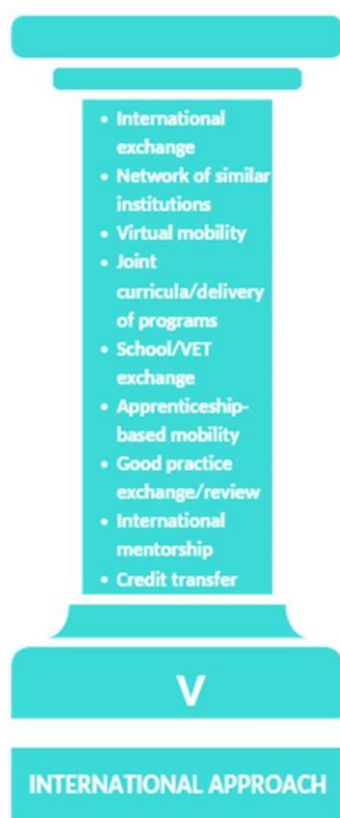
- **Ηρεμία:** Δημιουργήστε ένα περιβάλλον όπου οι εργαζόμενοι αισθάνονται ήρεμοι και συγκεντρωμένοι. Το άγχος και το στρες εμποδίζουν τη μάθηση, επομένως η προώθηση μιας ήρεμης ατμόσφαιρας είναι ζωτικής σημασίας.

-
- **Παρατήρηση:** Ενθαρρύνετε την ενεργητική παρατήρηση. Η μάθηση συχνά ξεκινά με την έντονη παρατήρηση του περιβάλλοντος και των εμπειριών του ατόμου.
 - **Απορρόφηση:** Προώθηση ενός περιβάλλοντος όπου είναι δυνατή η απορρόφηση γνώσεων και δεξιοτήτων. Παρέχετε πόρους, κατάρτιση και ευκαιρίες για μάθηση.
 - **Δράση:** Τέλος, δώστε έμφαση στη δράση. Η μάθηση δεν είναι παθητική- απαιτεί την εφαρμογή γνώσεων και δεξιοτήτων σε πρακτικές καταστάσεις.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η πλήρης ανάπτυξη της διεθνούς διάστασης μέσω της διασυνοριακής συνεργασίας, όπως: κοινά προγράμματα, με στενά ευθυγραμμισμένα προγράμματα σπουδών που βασίζονται σε δίκτυο παρόμοιων ιδρυμάτων και φυσική κινητικότητα των φοιτητών.

Συμφωνία για κινητικότητα φοιτητών και προσωπικού, ανταλλαγή καλών πρακτικών μαθητείας, γενικά με την υποστήριξη του προγράμματος Erasmus +.

Έχουν εμφανιστεί διάφορες μορφές που τοποθετούν τη διδασκαλία και τη μάθηση σε εικονικά και συνεργατικά περιβάλλοντα:

εικονική ανταλλαγή - VE - η μορφή χρησιμοποιεί την τεχνολογία για να συνδέσει τάξεις πέρα από τα σύνορα και να διευκολύνει την ασύγχρονη ή/και σύγχρονη επικοινωνία, υπό την καθοδήγηση ενός εμπειρογνώμονα, οι μαθητές ασχολούνται με κοινά έργα ή εργασίες που αποσκοπούν στην παραγωγή ενός προϊόντος (παρουσίαση, εκστρατεία στα μέσα ενημέρωσης). Αυτή η εικονική συνεργασία έχει ως στόχο την ενίσχυση των ξένων γλωσσικών και διαπολιτισμικών ικανοτήτων των μαθητών.

Συνεργατική διαδικτυακή διεθνής μάθηση - COIL - αυτή η πρακτική χρησιμοποιείται για τη σύνδεση δύο ή περισσότερων τάξεων παρόμοιου περιεχομένου μαθημάτων σε διαφορετικές χώρες. Η ανταλλαγή ιδεών και προοπτικών από διαφορετικά πολιτισμικά πλαίσια βρίσκεται στο επίκεντρο αυτής της πρακτικής.

4.2 Περιγραφή των αρχών που σχετίζονται με ενήλικες χαμηλής ειδίκευσης

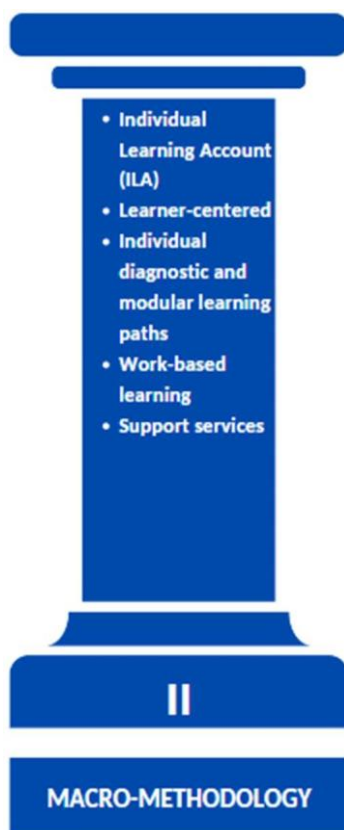

Πυλώνας ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ο καθορισμός των ικανοτήτων που θα αναπτυχθούν συνδέεται στενά με το είδος των ενηλίκων χαμηλής ειδίκευσης, τα κοινωνικοδημογραφικά χαρακτηριστικά τους και την αξιολόγηση των αναγκών που θα σκιαγραφήσει το προφίλ των συμμετεχόντων.

Κατά το σχεδιασμό καινοτόμων σπονδυλωτών μαθησιακών διαδρομών για ενήλικες και εργαζόμενους με χαμηλές δεξιότητες, θα αναπτυχθούν ικανότητες που θα ενσωματώνουν διατομεακές προτεραιότητες όπως η ένταξη και η ισότητα, συνδυάζοντας τεχνικές δεξιότητες (με έμφαση στις ψηφιακές και πράσινες) με οριζόντιες δεξιότητες που θα προσδιορίζονται μέσω της αναγνώρισης προηγούμενων επιτευγμάτων. Αρκετά συχνά οι ενήλικες δεν γνωρίζουν τις εγκάρσιες δεξιότητες που έχουν μάθει σε μη τυπικά και άτυπα πλαίσια.

Πυλώνας MACRO- ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Οι ενήλικες ενδιαφέρονται περισσότερο για την εκμάθηση θεμάτων που έχουν άμεση συνάφεια και αντίκτυπο στην εργασία τους και στην προσωπική τους ζωή, γι' αυτό και η εκπαίδευση ενηλίκων είναι επικεντρωμένη στο πρόβλημα και όχι στο περιεχόμενο. Ως εκ τούτου, η μακρομεθοδολογία δίνει έμφαση σε **μια προσωποκεντρική προσέγγιση** της κατάρτισης, η οποία ενσωματώνεται από υπηρεσίες υποστήριξης, όπως ο επαγγελματικός προσανατολισμός και η συμβουλευτική.

Cedefop- "Ενδυνάμωση των ενηλίκων μέσω της αναβάθμισης και επανακατάρτισης": *Η διασφάλιση ότι μια συντονισμένη και συνεκτική προσέγγιση για τις διαδρομές αναβάθμισης της ειδίκευσης είναι χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμη προϋποθέτει την ενσωμάτωση κατάλληλων στρατηγικών και υπηρεσιών για την προσέγγιση, παρακίνηση, εμπλοκή και υποστήριξη των ενηλίκων με χαμηλή ειδίκευση ώστε να έχουν πρόσβαση και να πλοηγηθούν στις σχετικές ευκαιρίες. Μια τέτοια προσέγγιση χρειάζεται στρατηγικό συντονισμό στον τομέα των μέτρων προσέγγισης και*

συστήματα δια βίου καθοδήγησης που συνοδεύονται από μια αλλαγή στην κουλτούρα των υπηρεσιών που είναι προληπτική, κινούμενη αποφασιστικά προς μια λογική υποστήριξης διαδικασιών δια βίου και σε όλη τη διάρκεια της ζωής. Αυτό θα πρέπει να επιτρέψει την καλύτερη πρόσβαση των δικαιούχων και των ενηλίκων με δυνατότητες αναβάθμισης των δεξιοτήτων τους, προσεγγίζοντας τα άτομα στο δικό τους πλαίσιο ζωής, ώστε να αυξηθεί η υποστήριξη που απαιτείται όχι μόνο για βιώσιμες μεταβάσεις σταδιοδρομίας και ζωής, αλλά και για την ανάπτυξη δεξιοτήτων διαχείρισης σταδιοδρομίας που απαιτούνται για την ενδυνάμωση του ατόμου σε ένα διαρκώς απαιτητικό και μεταβαλλόμενο κοινωνικό πλαίσιο. Σε επίπεδο υλοποίησης, μια συνεκτική προσέγγιση για τις διαδρομές αναβάθμισης των δεξιοτήτων βασίζεται στην ιδέα των προσαρμόσιμων και ευέλικτων ευκαιριών και των

μαθησιακών διαδρομών που προσαρμόζονται στις ατομικές ανάγκες των εκπαιδευομένων προσαρμόσιμες και ευέλικτες.

Η μεθοδολογία θα εφαρμόζεται σε **ατομικές διαγνωστικές και αρθρωτές μαθησιακές διαδρομές** που επιτρέπουν στους εκπαιδευόμενους να επιλέξουν συγκεκριμένες ικανότητες που θέλουν να αποκτήσουν ή να ενισχύσουν τις υπάρχουσες. Θα χρησιμοποιηθεί η προσέγγιση των συνεργατικών δικτύων κατάρτισης καθώς και η μάθηση με βάση την εργασία.

Πυλώνας ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ/ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

- Microcredentials
- Initial competences assessment
- Discussion at the beginning and formative evaluation

III

ASSESSMENT/EVALUATION

Οι διαδρομές αναβάθμισης και επανεκπαίδευσης πρέπει να ξεκινούν με την **αξιολόγηση των ικανοτήτων που** επικεντρώνεται στον εντοπισμό και την τεκμηρίωση της προηγούμενης μάθησης του ατόμου σε οποιοδήποτε πλαίσιο (τυπικό, μη τυπικό και άτυπο) και των τυχόν κενών σε σχέση με το επιθυμητό επίπεδο δεξιοτήτων του. Ιδιαίτερα για τους ενήλικες με χαμηλή ειδίκευση, ο προσδιορισμός των δεξιοτήτων και ικανοτήτων που έχουν αποκτηθεί προηγουμένως θα βοηθήσει στη δέσμευση και την παρακίνηση για περαιτέρω μάθηση, καθώς και στην παροχή μονοπατιών για ουσιαστική απασχόληση.

Το σύστημα πιστοποίησης θα είναι βασισμένο στην ESCO - θα χρησιμοποιηθούν ευρωπαϊκά μικροπιστοποιητικά.

Πυλώνας ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ/ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ

- Involve, support and motivate learners
- Building learners' skills and experience
- Problem-based learning (PBL)

IV

PEDAGOGY/DIDACTICS

Η **παιδαγωγική θα είναι προσανατολισμένη στο στόχο**, αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να καθοριστούν οι μαθησιακοί στόχοι και οι σκοποί των εκπαιδευτικών διαδρομών, καθώς οι ενήλικες συχνά παρακινούνται περισσότερο όταν μπορούν να δουν τη συνάφεια της κατάρτισης με τους επαγγελματικούς και προσωπικούς τους στόχους. Θα δοθεί έμφαση στις πρακτικές εφαρμογές, στη μάθηση με βάση τα προβλήματα και στα σενάρια του πραγματικού κόσμου για να βοηθηθούν οι ενήλικες να δουν την άμεση αξία αυτών που μαθαίνουν.

Προτείνουμε: να οργανώσετε την εκπαιδευτική διαδρομή με σαφή δομή και λογική εξέλιξη, καθώς οι ενήλικες εκτιμούν ότι γνωρίζουν τι να περιμένουν και πώς κάθε ενότητα βασίζεται στις προηγούμενες, να προσφέρετε ευελιξία στη μορφή παροχής της κατάρτισης, όπως αυτοπροσώπως, μέσω διαδικτύου ή μεικτή μάθηση, **να υιοθετήσετε μάθηση με βάση την εργασία**.

(WBL), με διαλείψεις και εναλλαγή μεταξύ απασχόλησης και κατάρτισης, **για την εφαρμογή της** "σχεδιαστικής σκέψης" και της μεθοδολογίας "gamification" και της προσέγγισης της "τμηματοποίησης" στα μαθήματα (τεχνική διδασκαλίας chunking) για την ενθάρρυνση της συνεργατικής μάθησης και της μάθησης από ομοτίμους.

Πυλώνας ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η διεθνής προσέγγιση θα επιδιωχθεί και θα προωθηθεί μέσω της εκμάθησης από διεθνείς καλές πρακτικές, της υβριδικής εικονικής κινητικότητας, της σύντομης κινητικότητας και των μαθημάτων αγγλικής γλώσσας.

-
- The diagram shows a teal-colored pillar with a base labeled 'INTERNATIONAL APPROACH'. The pillar has a wide top section, a narrower middle section containing a list, and a base section with a large 'V' logo. The list contains three bullet points:
- Learn from international good practices
 - Hybrid/virtual mobility
 - Short mobility experience

V

INTERNATIONAL APPROACH

EXCEED
Excellence in green and
digital manufacturing

Co-funded by
the European Union

www.exceed-cove.eu

EXCEED
Excellence in green and
digital manufacturing

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

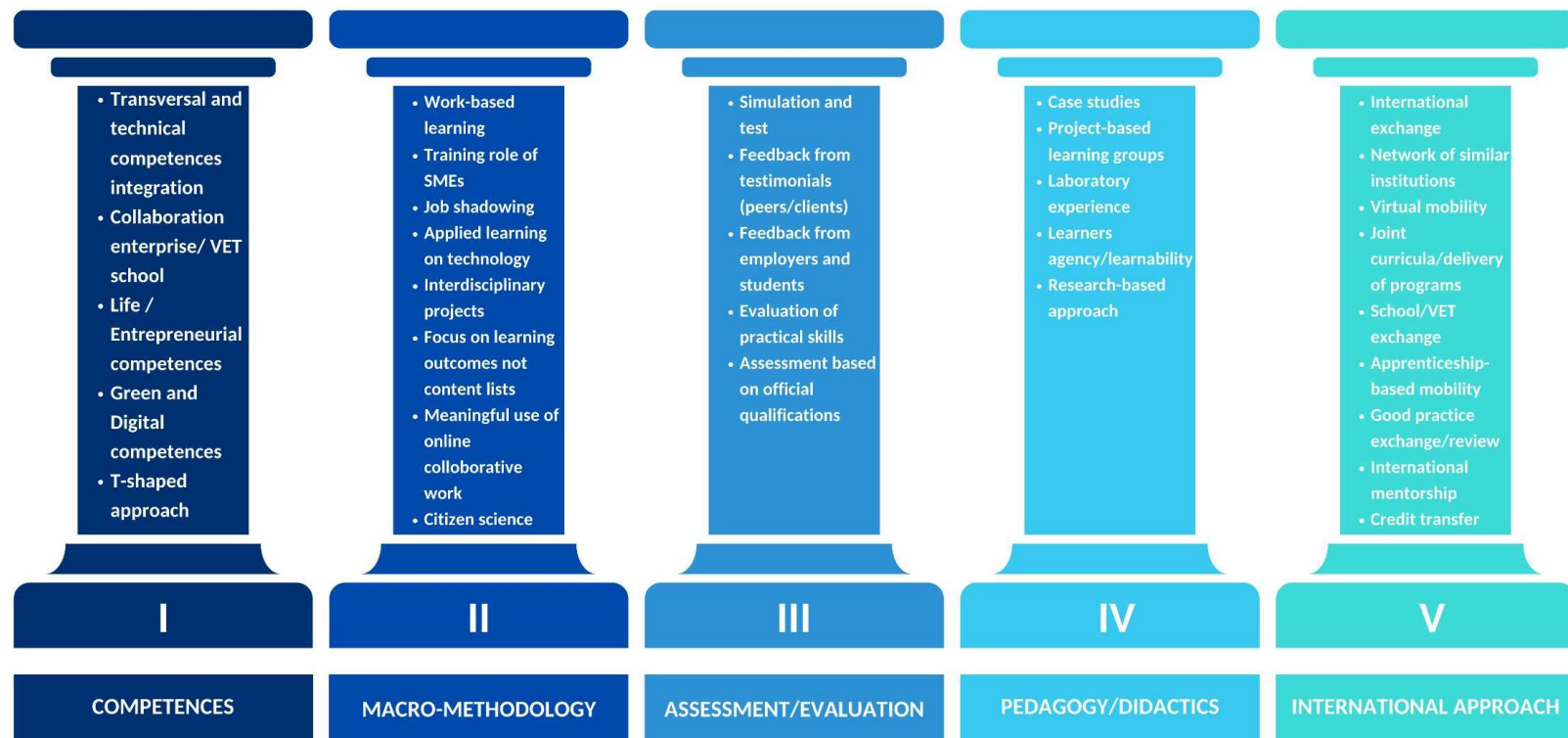

Co-funded by
the European Union

www.exceed-cove.eu

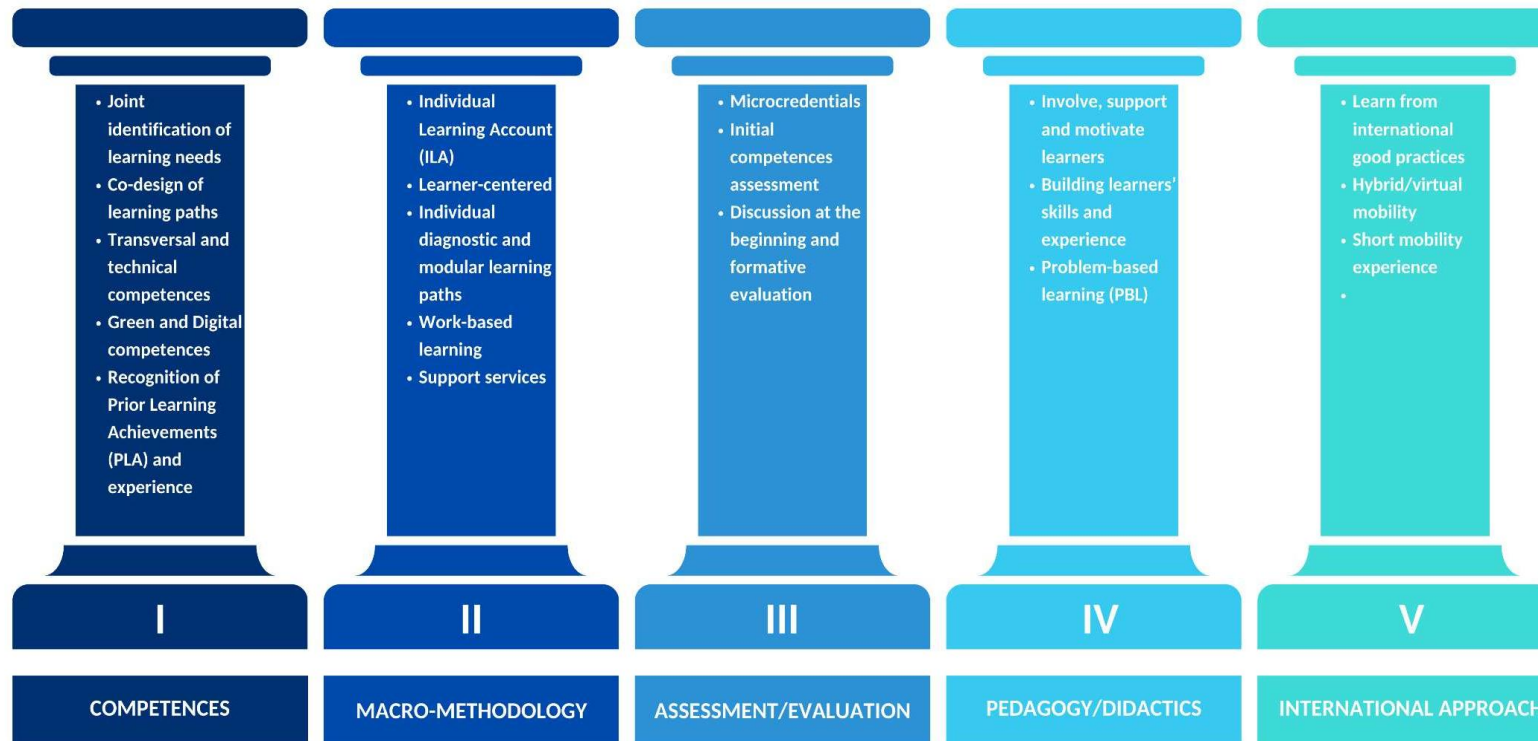
DESIGN PRINCIPLES FOR CURRICULA AND TRAINING COURSES FOR YOUTH

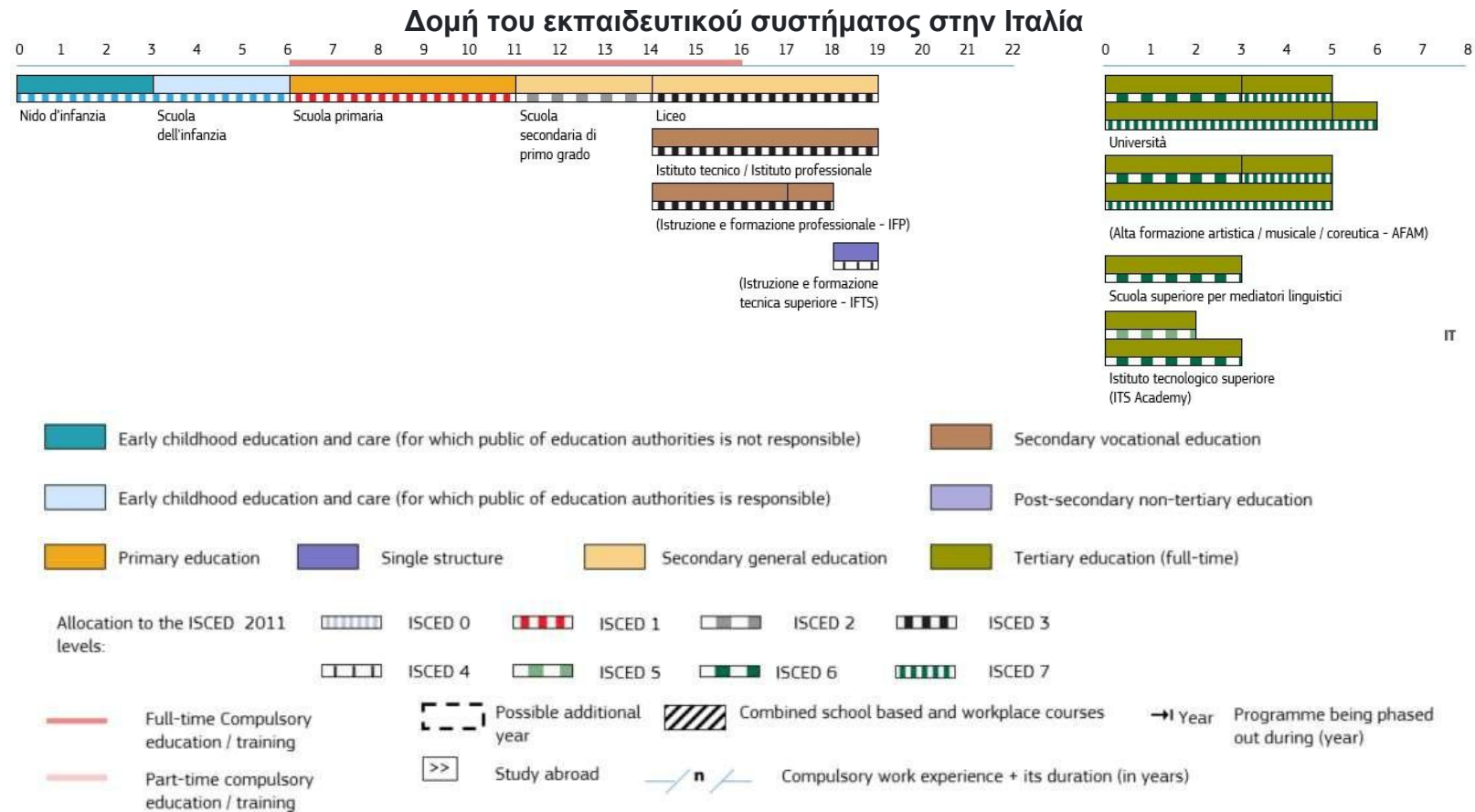
¹ [Καλώς ήρθατε στην Ευρυδίκη \(europa.eu\)](http://calws.europa.eu)

DESIGN PRINCIPLES FOR CURRICULA AND TRAINING

COURSES FOR LOW-SKILLED ADULTS

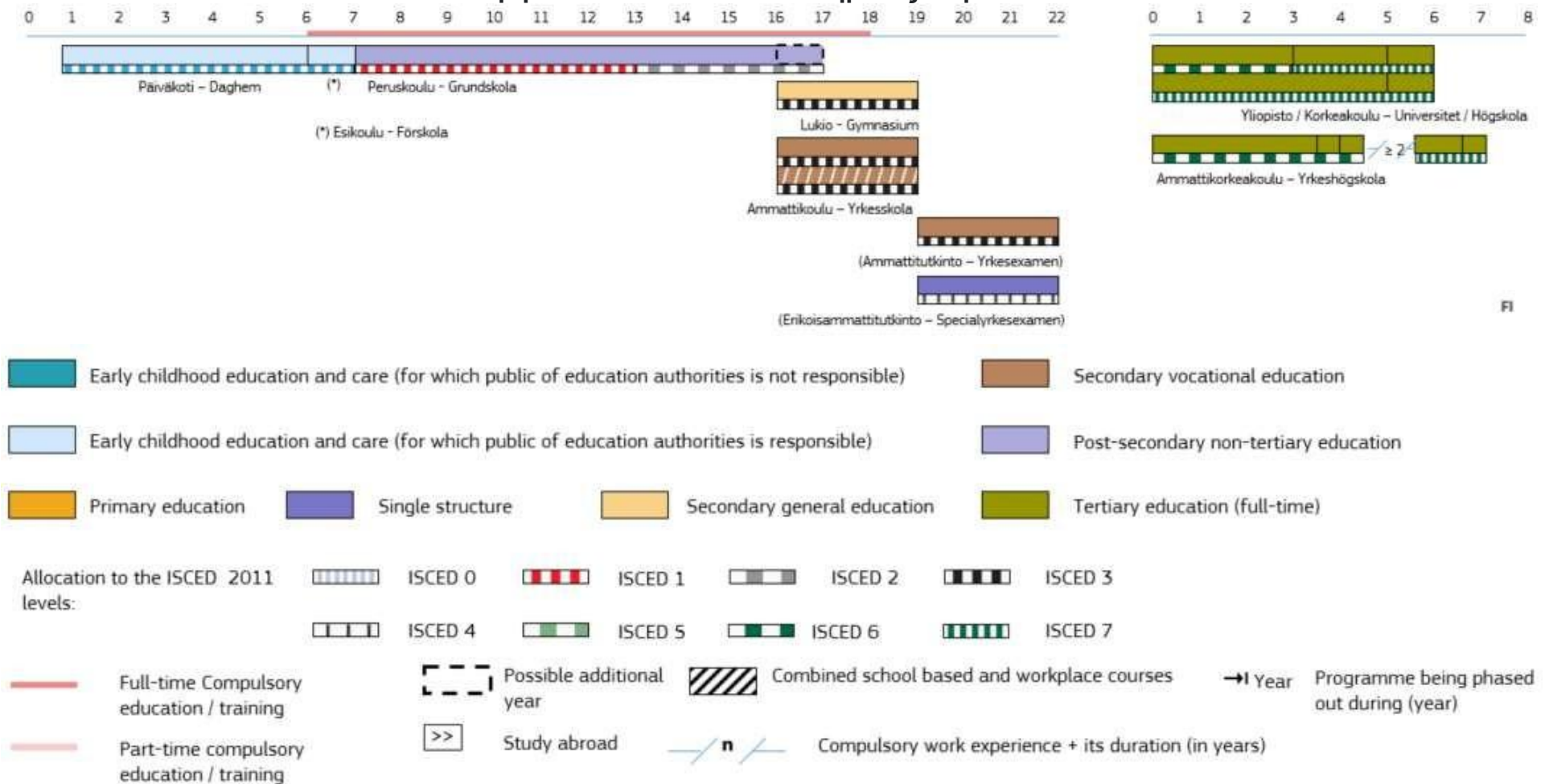

Παράρτημα II - ΔΟΜΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ²

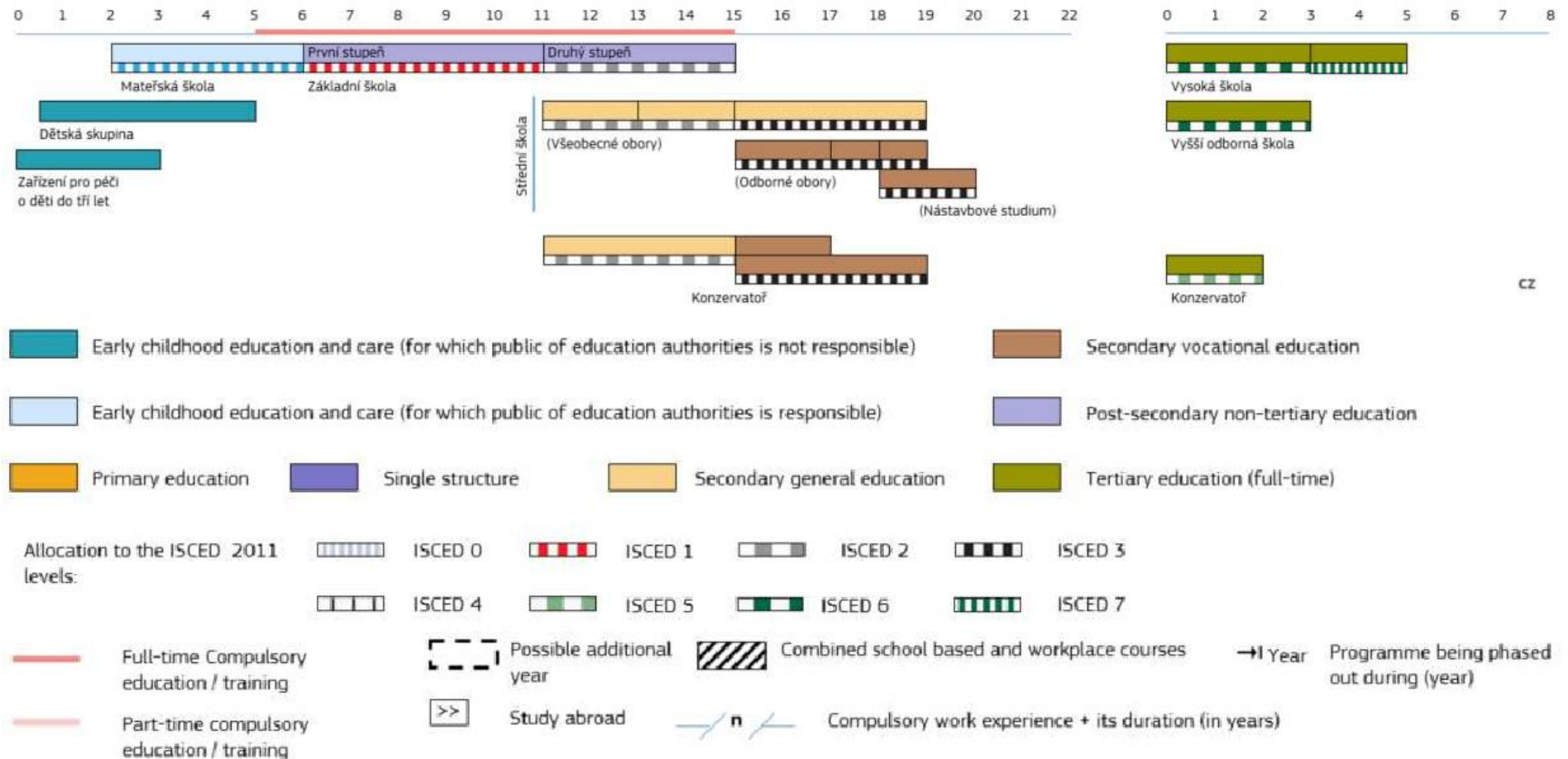

² [Καλώς ήρθατε στην Ευρυδίκη \(europa.eu\)](http://europa.eu)

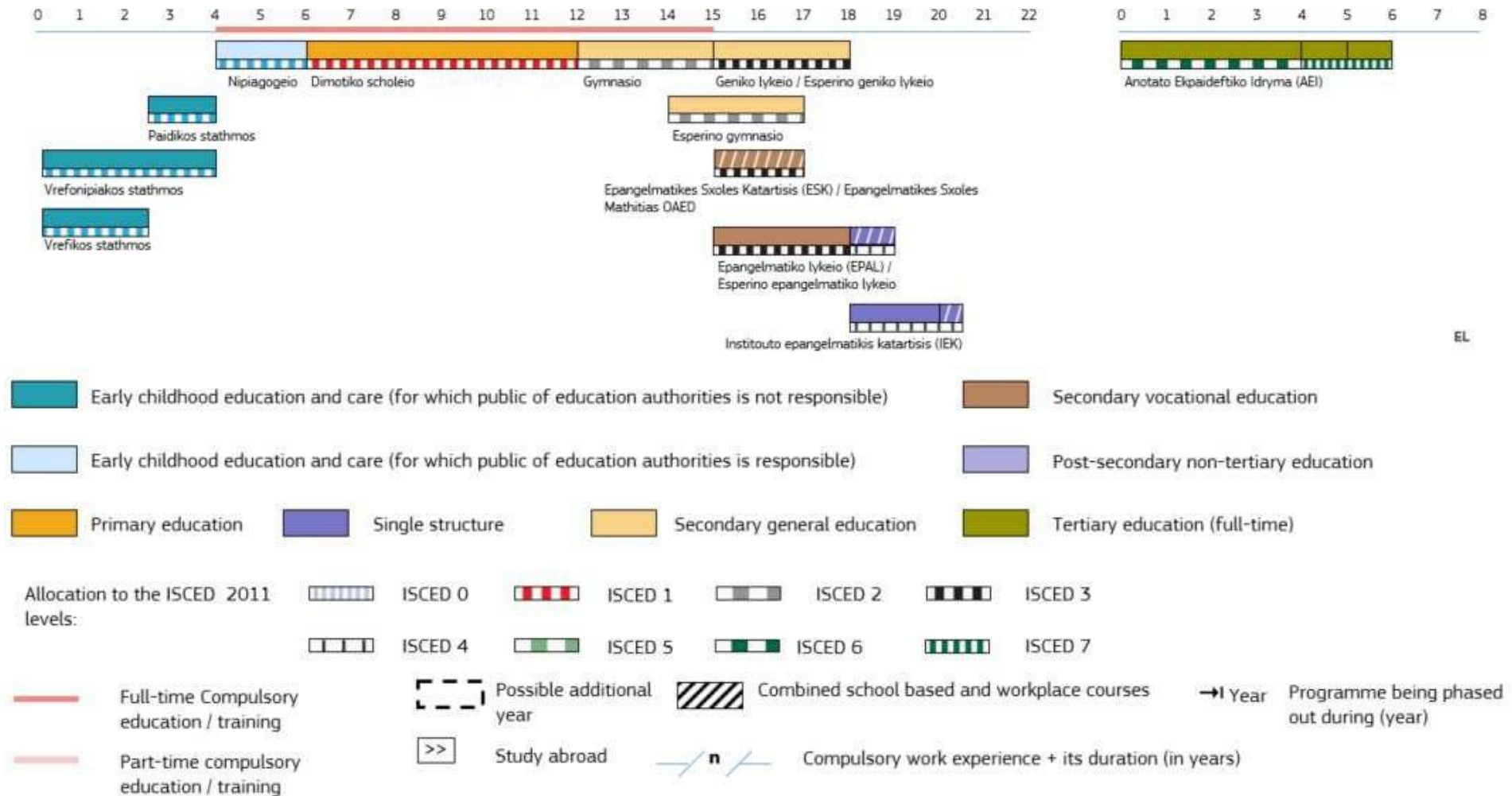
Δομή του εκπαιδευτικού συστήματος στη Φινλανδία

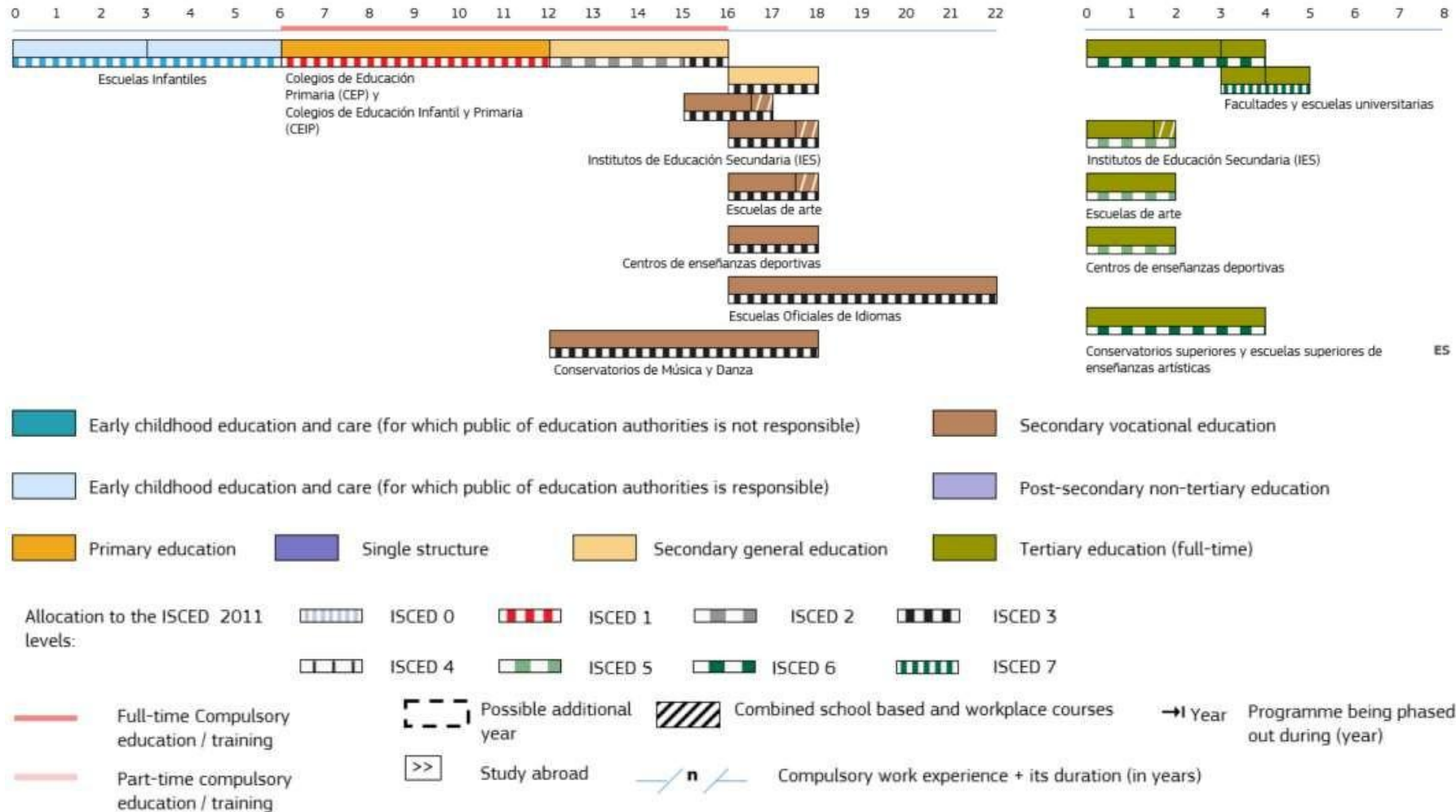
Δομή του εκπαιδευτικού συστήματος στη Δημοκρατία του Τσεκ

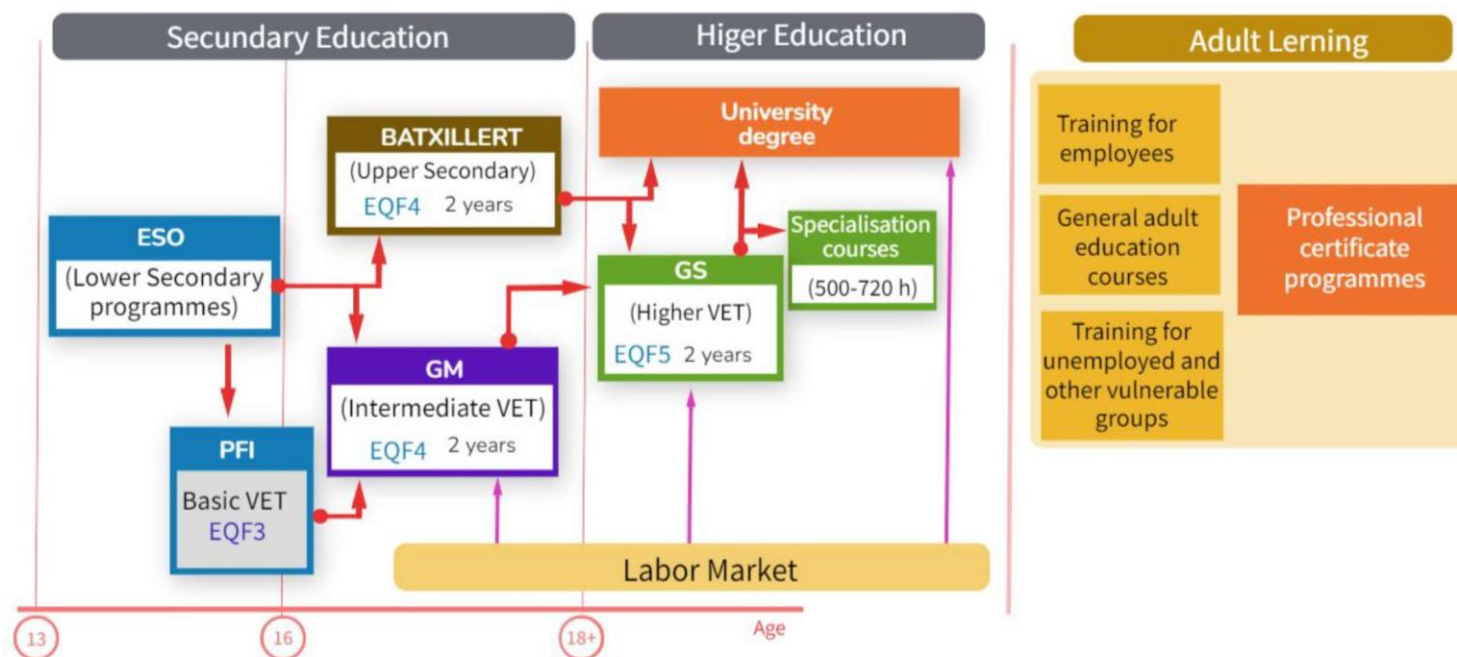
Δομή του εκπαιδευτικού συστήματος στην Ελλάδα

Δομή του εκπαιδευτικού συστήματος στην Ισπανία

Δομή του συστήματος ΕΕΚ στην Καταλονία

EXCEED
Excellence in green and
digital manufacturing

